

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ref. lelkész.
TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Szerkesztőség és kiadóhivatal
hová a lapba szánt kéziratok
reklamációk és előfizetési pénzek küldendők
Máros-Vásárhely
Szentgyörgy-utca 9. szám
ref. lelkész lakás.

Megjelenik:
minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI AR:
Egy évre 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

A biblia, s annak olvasása.

Isten önmagát és a maga akaratát nyilván kijelentette az emberiségnek, hogy tudja az és ismerje meg teljesen kötelességeit, hogy ne tévelygjen az úton, melyen járnia kell; hogy legyen előtte, mint a puszta lakója előtt az égnek valamennyi csillaga, mint a tengeri hajós előtt az iránytű, legyen előtte valamely útmutató, célmutató, melyre biztos irányban vezesse tekintetét, mely ha reá néz megerősödik szemének látása s bátorsága is, hogy ha talán egyszer-egyszer eltévelyedett, biztosan visszatér, mert tudja, hogy nem hiába fáradozik, hogy nem céltalanul halad, tudja, hogy hol van s merre a kikötő, ahol majd kipihenheti fáradozásait.

Isten önmagát és a maga akaratát a könyvek könyvében, a *bibliában* jelentette ki. Ez a könyv az emberiség lelki életének egészen a legfényesebben ragyogó csillag; ez a könyv az élet tengerén hajózó vándornak a legbiztosabban mutató iránytű, mely a mennyek országa felé irányítja tekintetét, hol boldog pihenésre talál majd, ha áthaladt a háborgó tengeren, az élet küzdelmeinek viharzó vizein.

A biblia az emberiség legszentebb, minden más könyv fölött véghetetlen magasságban álló könyve, mely a maga egyszerűségében oly igen

tiszta, hogy tükréből az ég minden világossága visszaverődik s a maga fönségében oly igen mélységes, hogy benne a titok minden titka elvagyony rejtve.

A biblia a maga tisztaságában kielégíti a gyermeki értelmet, kalauz gyanánt szolgál az ifjuságnak, irányt jelöl az érettkor emberének s vigasztalást nyújt az élete végéhez közelgő öregeknek.

A biblia a maga mélységével gondolkodóba ejti a tudóst, s olyan dolgokra tanítja a tudatlant, melyek őt bölcsesé teszik a Krisztusban, az örökélet elnyerésér.

Főnséges, magasztos, kettős hivatá a van a bibliának: egyik az, hogy elhárítsa utunkból azokat az akadályokat, melyek bennünket Istentől elválasztanak; másik az, hogy megösmertesse velünk azokat az erőket, melyek bennünket újra egyesítenek a mi Istenünkkel.

Ha úgy szeretjük a bibliát, ahogy azt nekünk szeretnünk kell, drágább az minékünk saját életünknel, közelebb áll hozzánk bármely hozzánk tartozónknál, édesebb minden mi szabadságunknál s kedvesebb minden mi gyönyörűségünknel; az Isten igéje ellen felhozott minden érv csak csalás; annak minden kigunyolása valóságos istenkáromlás, minden ellene támasztott ellenvetés valóságos örülltség. Istenhez imádságban beszé

lünk mi emberek; hozzánk az ő igéjében beszél a nagy Isten. Vegyük hát kezünkbe Istennek igéjét, az örökérdemű bibliát, ezt a végtelen erővel világosító fáklyát s keressük föl annak fényével szívünk rejtekeinek sebeit.

Igen, igen, olvassuk s olvasván tanulmányozzuk a bibliát, mert abban találjuk meg legbiztosabban az élet ama nagy igazságait, melyek kielégítik a gondolkozó értelem szükségéit, betöltik a szív minden tiszta vágyát, szent reménykedését, melyek már a földi élet röögös pályáján megmutatják nekünk a mennyország édes örömeit.

Olvassuk, óh csak olvassuk bensőséggel, hittel a bibliát. Ha szomjuhozik a mi lelkünk, menjünk ki annak forrásai mellé s édes vizével biztosan eoltja az a mi szomjuságunkat; ha éhez a mi lelkünk, szálljon ki az a biblia mezőire, gazdag kalászkok ringanak e mezők tábláin, érett gyümölcsök kínálóznak itten mi nekünk, melyekből ha eszünk, bizony lecsillapodik lelkünk éhessége.

A biblia olvasása nem egyszerű, nem közönséges kötelesség, hanem minden mi kötelességünknek az édesanyja az, mert csak így viágozodnak meg tisztán a mi szemeink, csak ez uton tér Istenhez a mi elkünk s csak úgy áll elő lelkünknek ama zavartalan nyugalma, mely nélkül igaz boldogság nem is képzelhető. Eledelt nem azért veszünk magunkhoz, mintha az szoros kötelesség volna, hanem mert nélküle elpusztulnánk, holott szeretjük ezt a földi életet s élni is. Az Isten igéje sem más, mint az életnek kenyere, minden mi leki működésünknek tápláló forrása, amely nélkül meghal a lélek, vagy legalább is lassanként elpusztul, elmerülvén az idő folyamán a lelki és örök halál sötét örvényében.

Olvassuk hát a bibliát, még pedig ne pusztán, mint valamely történeti könyvet, hanem mint Istennek hozzánk intézett levelét, mely az ő irántunk való tiszta szerelméről beszél s arra való, hogy fellobbantsa a mi sziveinkben is az iránta való gyermeki szeretetet.

A biblia olvasása felelősi nemcsak az egyes emberek lelki életét, de végtelen fontossága van annak a nemzeti élet emelkedésére, tökéletesedésére is. A bibliaolvasó nemzetek a földi világ

leghatalmasabb nemzetei. Ők állanak legelől minden téren, amlyet taposni az emberiségnek szent és dicsőséges feladata.

Segít hát minket szent szándékunkban komoly elhatározásunkban jó Atyánk, ha mi is odaoda akarunk járni az élővizek forrásai mellé, hogy mint ama samáriabeli asszony a kútnál, megismerjük ottan a Krisztust, ki ut, élet és igazság én nekem.

Édes Jézusunk, tápláld mennyei tudományod eledelével a mi lelkünket a te kijelentésed könyvéből, a bibliából, hogy ha életünk napjainak elvégezte utá ki kell majd álljunk a nyár, testünket és lelkünket egyaránt igénybe vevő nagy melegére, legyen erőnk végezni a nehéz munkát, mely reánk bízott volt, hogy mi elvégezzük azt.

Őszi hangok.

Beborult a nagy ég. Hull a sűrű eső,
Csöndes melódiát dalol a bús szellő.
Vándormadaraknak útrakészen serge:
Érzik a hideg őszt, eltávoznak messze.

Sárgult lombu fák közt dalol egy-két madár...
Oly busan kiáltják: az idő őszie jár.
Hull a fa levele csöndes zizergéssel,
Takarván a földet mintegy szemfedéllel.

Künt a kopár mezőn sivit a hideg szél...
A hervadást látva ajkunkon, ima kél:
Áldástadó Isten, mindnyájunknak Atyja!
Te vezérelj minket éltünk napjaiba.

Az őszi eimulás éltünket példázza
Kikeletre jön a nyárnak bő áldása
Nyár után érkezik a bus őszt hirtelen
S az ősztnek nyomában tél apó ott terem!
Igy telnek a napok télbe, nyárba, ősszel,
Oh Atyánk légy velünk szent segedelmeddel!

Szücs Károly.

A női eszmény.

Luk. X. 38—42.

Ott ül Jézus a Mária és Mártha egyszerű kis szobájában. Arcán szent, boldog hevület pírja ömlött el, mintha a kék ég távolában, hová szemei a kis ablakon át mélyednek, mennyei Atyja arcát látná mosolyogni ragyogó, fehér angyali seregből. Amit lát, amit érez, amit gondol, remegő, mély dallammal mondja el, mint az orgonaszó.

Mária pedig ott ül a Jézus lábainál és elragadtatva nézi Jézus szent, pirosuló hevületét és mindenről megfélekedve szívja magába remegő dallamos beszédét: arról, aki „Mi Atyánk“, aki „felruházza a mezők liliomait“, aki „számon tartja minden hajszálunkat“, aki „jobbán örül egy megtérő bűnösnek, mint kilencvenkilenc igaznak“.

De ime a szent, boldog elragadtatásba beleszólt a Mártha türelmetlen hangja: „Uram, nincsen-e arra

akinek kezét szeliden kapcsolja össze Jézus. Imé: a nő mint keresztyén eszmény a *hit* és *munka* összeöklésével. A hit megcicsóiti a munkát s a munka gyümölcsözővé teszi a hitet.

A keresztyénség többre becsüli ugyan az eszményért rajongó nőt a tisztán gyakorlatias nőnél; de legtöbbször becsüli azt a nőt, aki eszményeit az *édesanya szorgalmával megvalósítja*. Nem az apácáságot, hanem *anyaságot* tüzi ki magasabb hivatásként a nő elébe, nem szereti az örökös ájtatoskodást, de kárkoztatja a mennybe sohasem szárnyaló igavonó munkát. Üljön oda a nő amikor a lelke megszemjuhozik a Jézus lábaihoz, de azután keljen fel és dolgozza fel a Jézustól kapott erőt a Mártha szorgalmával: ime ez a felhívás a keresztyénségnek minden nőihez.

Oh, de milyen ritkán valósul meg ez az eszmény. Látnak ájtatosságot, látunk szorgalmat, de elvéve látjuk együtt a kettőt. És az oka: mert beteges, vagy fitogtatott az ájtatosság és magasabb küldetést nem érző a szorgalom. Mert az egészséges, önkénytelen buzgóság ellenállhatatlan munkás erővel tölti el a lelkeket s az imára kulcsolt kéz dologra válik szíjjel.

Mily szép a Jézus lábainál ülő Mária! Vagy mert a Jézus lábainál ülni annyi: mint a szépért, a jóért: eszményért rajongani: mily szép az eszményért rajongó nő! Szép, amikor a zene, a dal hullámain, vagy a költői képzelet szárnyain álmódzva kél-száll a lelke. Szép, amikor fejét lehajtva imádságot suttog. De a legszebb, amikor családjába lehelte eszményeit, amikor égből hozott rózsáit szövő házi körébe, amikor Mária eszményiességét *megvalósítja* a Mártha szorgalmatos-

gondod, hogy az én néném elhagyott engemet, hogy csak magam szolgáljak? Mondjad azért neki, hogy nekem segéljen!“

Felelvén pedig monda néki Jézus:

— Mártha, Mártha szorgalmas vagy és sokra igyekezel; de egy a szükséges dolog: Mária pedig a jobb részt választotta, mely el nem vételik ő tőle.

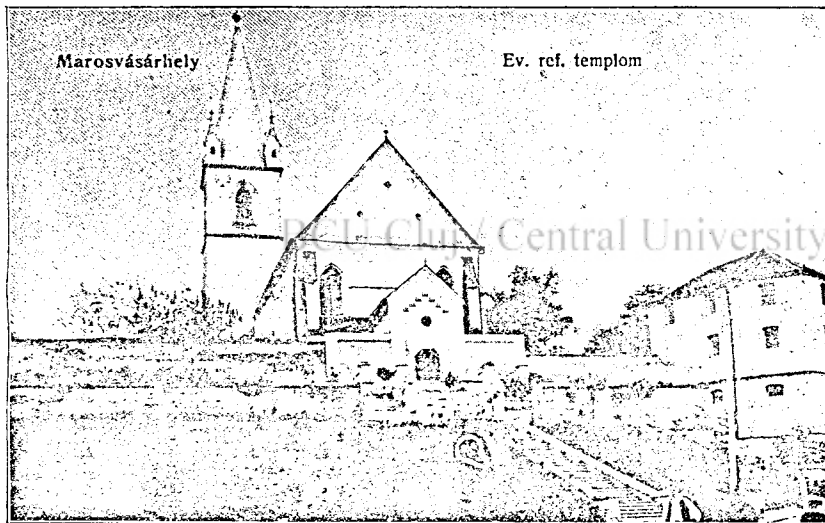
Milyen finom megértés van ebben a szelid csitításban, ebben a gyöngéd dorgálásban! Mintha azt akarta volna mondani Jézus: Dehogy is vagyunk közönyösek a te dolgaid iránt Mártha; sőt elismerjük kiváló szorgalmadat. De ne légy te sem igazságtalan Máriahoz. Nem részvétlenségből hagyta, hogy egymagad dolgozzál, hanem mert itt az én lábaimnál a menny dolgai elfeledtették vele a föld dolgait. És lásd ő választotta a jobb részt, amikor miattam, aki örökkévaló dolgokról beszéltem neki, magadra hagyott téged, aki elmuló dolgokkal foglalkoztál.

Imé, a *rajongó* Mária s a *gyakorlatias* Mártha,

sága. Oh, a nő a legszebb, amikor övéért dolgozik. Könnyezik, amikor övére mosolyog. Legszebb ékesége gyermeke a karján. Szép a zongorájára, a festőtáblájára, a könyveire hajolva, de legszebb, amikor övát fonja körül karja, amikor övéért dolgozik a varrógepe, vagy tűzhelye mellett.

Oh, ne ragadjátok ki azt a gyöngéd, nemes virágot a közélet durva, szennyes porondjára. Lássátok: családi körében nemcsak szebb, de *hatalmasabb* is. Vásári bámulást nem csódit össze; de a vásár *sara* sem tapad fehér alakjára. Csöndes, tiszta körben végzi a munkáját mint az angyalok odafenn. De eszményies, gyöngéd, szorgalmas élete mint gyógyító tiszta forrás, mint a fenyves levegője járja át, nemesíti meg a férje, gyermekei szívét, hogy az ő szívéből kiáradjon a *közélet* meggyógyítására, megnemesítésére. Oh, az emberiség legértékesebb, leghatalmasabb munkása az édesanya: az eszményies Mária s a gyakorlatias Mártha összeöklözve.

Koszorus István.

Dr. Kecskeméthy István beszéde a kolozsvári „Bethlen Gábor Kör“ 1908. okt.—3-i alakuló közgyűlésén

Tisztelt Kör! Sokszor elmondtam a Bethlen Gábor Kör tagjainak, s most ünnepélyesen ismétlem, hogy ha háromszázhatvanöt kör és egyesület mellé még egy háromszázhatvanhatodikat akarunk csinálni olyat, mint a másik háromszázhatvanöt, igazán nincs semmi egyéb értelme, mint az, hogy a székőnapra is jusson egy összejövétel. Ha a Bethlen Gábor Kör azt akarja, hogy legyen létjogosultsága, neki valami egyebet kell csinálnia, mint azt, hogy a meglévő egyesületek mellett vagy azokkal szemben szervezze a protestáns ifjúságot.

Azt akarom tehát röviden felutalni ifju barátaim előtt, hogy igen szép és nemes hivatása volna e Körnek, ha arra törekednék, hogy a magyar ifjúság előtt egy élő óvás és intellektus legyen; egy élő óvás a farizeusok és sadduceusok kovásztól, ettől a két veszedelmes kovásztól, amelyek mindegyikébe már nagyon belekeveredik a magyar ifjúság!

Tudjuk, hogy a farizeusok egyébként nagyon jóra való, derék emberek voltak, de volt egy nagy hibájuk, amiből a képmutatásuk is keletkezett, amiről most ismeretesek; az volt a nagy hibájuk, hogy ők a külső viszonyok megváltoztatásával akarták az emberiség jobblétét előmozdítani. Mindig azon ábrándoztak, hogy ha a politikai állapotot meg lehetne változtatni, vagy a vallásos életet másképp szervezni, akkor jobbra fordulna a társadalom sorsa. S erre igazán megható módon, jobb sorsra érdemes becsületet, lelkesedést tettek fel, morzsolták szét s tettek tönkre. Valósággal megható rajongással, lelkesedéssel csüngtek céljukon, s munkálkodtak érte emberi erőt meghaladó reménységgel s bizodalommal.

Ettől a kovásztól óvakodjunk s a magyar ifjúságot ettől óvja mindig a Bethlen Gábor Kör! Valami más kell ahhoz, hogy a nemzeti lét jobbra forduljon, mint külső viszonyok megváltoztatása, s apró szervezeti szabályzattal való pepecselés!

Ennek ellentéte a sadduceusok kovásza, a cinikus hitetlenség, mely azt hiszi, hogy teljességgel lehetetlen javítani a társadalmi viszonyokon, az emberi életen.

Ahogy van minden, az rájuk nézve úgy meglehetősen jól van, hogy pedig másokra nézve jól van-e, azzal nem törődtek. Csak úgy gondolkodtak, hogy valahogy ne változtassunk semmit, mert jobb abból úgy sem lesz, csak nekünk lesz valami fáradtságunk, gondunk, anyagi veszteségünk. Tehát csak arra törekedtek, hogy az ő helyzetük sértetlenül megmaradjon. Ez a másik kovász, mely ma is nagyon erős kovász, melyben az ifjúság egy része ma is benne van, melytől nekünk óvakodnunk kell.

S hogy e két óvás közben sikeres munkát végzhessünk, hangozzék köztünk folyton az evangéliumi

intés: „Vigyázzatok és imádkozzatok!“ Vigyázzatok: azaz *éberetek legyetek*, nyitott szemmel nézzetek a világot, ne aludjatok el, ne álmodjatok se rémképeket, se ábrándképeket, hanem mi: *hogyan van, úgy vegyétek*. Vigyázzatok: mert mindazon eszközök, melyeket a helyzet jobbrafordítására próbálnak az *emberek*, hiábavalók. Vigyázzatok: mert ha erőtökben elbizakodtok s önmagatokban bíztok, nagyon erősen kell csalatkoznotok. De ha megtöititek lelketeket isteni eszményekkel, akkor tudtok valamire haladni.

De akkor is csak úgy, ha imádkoztok. A 365 körnek s egyesületnek tagjai tudom, hogy nem imádkoznak. Hát tudják-e a Bethlen Gábor Kör tagjai, nem a kátéból, hanem saját tapasztalatukból, — hogy mi az imádság? Imádkoznak-e, mint Jákób, ki tusakodott s küzdött az Urral s nem bocsátotta el, míg meg nem áldotta? Imádkoznak-e, mint a kegyes Anna, mint Simon a kereszttel, s mint Péter apostol mondja, hogy a vérig tusakodott imájában?

Azt hiszem, ha a Bethlen Kör tagjai maguk közt ez óvást s intést megvalósítják, s kezüket az eke szarvára vetve dolgoznak lankadatlanul, akkor lesznek Körüknek tagjai és sikerei, — mit szivemből kívánok!

Isten igéje.

Az első dolgot először.*

Máté VI. 33.; Móz. XII. 7—8; Máté 8. 22

Jó volna, ha minden ember az első dolgot tenné meg először. Jó volna, ha a keresztyén ember, mielőtt valamihez hozzáfog, jól megnézné, hogy a másodrendű dolog miatt nem hanyagolja-e el az első? Ha az első dolgot nem tesszük első helyre, akkor a második dolog nem kerül a második helyre. Ha nem jó helyre tették a fundamentum első kövét, egy kő sem lesz jó helyen abban a fundamentumban.

Honnan tudjuk meg tehát, hogy melyik az első dolog? A legeslegelső dolog bizonyára az Ur akaratja. Ezt kell első sorban megcselekedni. Azt, aki az urat őszintén szereti, annak az Ur világosan meg szokta mutatni, hogy mit kíván tőle első sorban.

Egyik ilyen első dolog az *Ő igéjének szorgalmas olvasása*. Az Urnak mindennapra van a mi számunkra valami nevezetes igazsága, a mit meg kell tanulnunk ma, hogy hasznát vegyük másnap.

Másik ilyen első dolog az *imádság*. Aki reggel mindjárt az Urhoz emeli buzgón a kezét, az békeséggel kiucsolhatja azt össze este.

Harmadik ilyen első dolog a *Krisztusról való vallástétel*. Ha vallást nem teszünk róla ma, lehet, hogy már holnap nem lesz rá alkalmunk.

Aki ezt az elsorolt három dolgot teszi az első helyre, annak soha sincs kétsége a felől, hogy mit

* Mutatvány a Keresztyén S. övetség 18. számából.

kíván tőle az Ur akármely percben. A kinek életét az Ur szerelme kormányozza, s a kinek életében első helyen az Ur szerelme áll, az tapasztalni fogja, hogy az Ur kézen fogva vezetni oda gyermekeit azokhoz a dolgokhoz, amelyeket első sorban kell megtenniök. És milyen jó, hogy ez így van! Mi magunktól alig találunk meg! Mi bizony szeretnénk nagy óriási dolgokat véghez vinni, hegyeket mozgatni, diadalokat aratni; az Ur pedig odavezet bennünket a kicsiny apró-cseprő, jelentéktelennek látszó dolgokhoz, a melyeket mi észre sem vettünk, pedig oly közel vannak hozzánk.

Idetartozik például az, a mit egy angol közmondás igen jól fejez ki: „charity begins at home,” azaz, hogy *a keresztyén szeretet otthon kezdődik.* Mit ér az olyan családapa, aki a családját elhanyagolja, akár mennyit jár is aztán a keresztyén összejövetelekre? Mit ér az olyan leány, aki odahaza durcás, nem segít szívesen az édesanyjának, akármilyen lángolóan tud is imádkozni a fogadástartéti órán? Mit ér az olyan diák, aki evangéliumi összejövetelekre ugyan eljár, de tanulásában hanyag? Mindenikre van példa elég, s bizonyára ezek közül egyik sem kell az Urnak.

A kínaiaknak van egy közmondása, a mely azt mondja, hogy ne legyünk hosszú rúdra tűzött lámpások. Ilyen hosszú rúdra tett lámpások azok, akik ott vannak mindenütt, tesznek vesznek mindent, csak a legközelebbi kötelességeiket nem akarják meglátni.

Könyörögjünk az Urnak, hogy mi mindenkor a hozzánk legközelebb levő kis körben világíthassunk először. Az Ur ezáltal a kis kör által majd tovább terjeszti a világosságot nagyobb körökre. *Tehát legyen a ielszó: az első dolog: először.*

Kegyesség útja.

Isten ígéretei igenek és ámenek.

Második Lajos bajor király egy alkalommal Svájcban utazott keresztül. Utközben a vierwaldstätti tavon egy nyiltszínű öreg hajós vitte által. A királynak módfelett megtetszett az öreg s a távozásnál a vállára ütve így szólt: „Eberhard, látogass meg engem egyszer odahaza Münchenben”. A hajós szerényen megígérte, hogy engedelmessé válik a király meghívásának. — Barátai azonban kinevették: „Bolond vagy te Eberhard, ha Münchenbe mégy; a király csak tréfálkozott veled”. Az öreg azonban rendületlenül kitartott amellett: „A király mondta azt”, s öt esztendő múltán csakugyan elutazott. Majdnem úgy látszott, hogy a barátoknak lesz igazuk, mert a palota szolgaszemélyzete egyszerűen kiutasította az öreget, mikor az a király után kérdezősködött. Azonban ott talált egy tisztet, aki Svájcban volt a ki-

rályal s mikor ez a látogatást bejelentette, Lajos király azonnal intézkedett, hogy az öreget a palotába vezessék s ott ő maga fogadta igen barátságosan s gazdagon megvendégelve, személyesen vezette körül a palotában; midőn ezt a szolgaszemélyzet látta, maga is roppant figyelmes lett az öreghez. Utoljára a király az öreget Münchenben akarta marasztalni s midőn az ezt hírlás köszönettel visszautasította, egy aranyórával gazdagon megajándékozva bocsátotta el, melyet aztán Eberhard odahaza diadalmalmasan mutatott meg barátainak, annak bizonyosságául, hogy hitével nem vallott szégyent. — Sok keresztyén épen úgy tesz Isten ígéretével, mint ahogy az öreg hajós barátai a király szavával. Azt hiszik ugyanis, hogy Isten csak tréfát üz ígéreteivel s nem tartja be azokat. De ha egy földi király meg tudta tartani a szavát, a királyok királya, az égben lakó mindenható Isten ne tartaná meg azt? Az ő ígéretei igenek és ámenek! Ezt egészen bátran elhiheted, ha ugyan a saját élettedben nem tapasztaltad már. Azért nem helyes, ha azonnal eldobjuk magunktól minden hitünket Isten atyai szeretetében és hűségében, ha egy kívánságunkat egyszerre nem teljesíti. „A király mondta azt” — ezzel akarunk mi minden kétséget elnyomni. Mi is, ha magunkat semmi által a világon elutasítani nem hagyva akarjuk fölkeresni Istent, végül mégis mennyei javakkal gazdagon megajándékozva nagyon boldogok és vidámak leszünk utunkon.

Rettenthetlen.

Nyolcadik Henrik angol király elakart válni első feleségétől, hogy a szép Boleyn Annával léphessen házasságra. Két ilyen tekintélyes ember szegült ellene: a rochesteri püspök és a király főkancellárja More Thomas. Mikor a király nevében követek jöttek hozzá, hogy engedékenységre bírják, More Thomas így felelt: „Uraim, azok az ijesztgetések, melyekkel önök fenyegetőznek, gyermekeket igen, de férfiakat nem indíthatnak meg”. Egy éve ült már More a sötét Tower-fogházban. Ekkor megjelent nála Norfolk herceg, hogy még egy utolsó kísérletet tegyen vele. „More ur — mondá — veszedelmes dolog a fejedelem el en harcolni, mert a fejedelem halálával bosszulja meg.” „Ez minden kedves lord?” — válaszolt More Thomas. „Akkor csak abban különbözünk egymástól nagyságod és én, hogy én ma fogok meghalni, ön pedig holnap.” — 1535. július 6-án szenvedte el a kegyes és nagyesszü férfi: rettenthetlenül és Istenben megnyugodva, mint egy valódi keresztyén hős, a halálos csapást a Tower udvarán.

Berlin.

Németből:
Berde Sándor.

Egyháztársadalom.

A kolozsvári Bethlen Gábor Kör.

Kolozsvárt egy igen élénk evangéliumi ifjúsági mozgalom indult meg közelebről. Az 1902 óta fenálló „Bethlen Gábor Kör“ most egészen új, átdolgozott, evangéliumi alapokon álló munkarenddel kezd működéséhez. A kör felöleli, zászlaja alá gyűjti az összes ifjúságot, melyet három csoportra oszt, u. m. a főiskolai tanulók, iparos tanoncok, kereskedő ifjúság és végül az elemi v. népiskolák növendékeire. Ezeknek lelki gondozását, szellemi művelését tüzte ki ez egyesület szent céljának. Lelkes munkásai belátták azt a magasztos hivatást, mely a „Bethlen Gábor Kör“-re vár a nagyon elhanyagolt ifjúság körében. Felismerték az egy szükségést; meghallották a hívó szót s derék munkára vetették kezeiket . . .

Sok ifjúsági egyesület van Társadalmi és egyházi jellegű Száz és száz ifju egyesül, hogy testet-lelket ölt mulatságokat rendezzen, kártyázást s egyéb szenedélyt ápoljon. Sok egyesület kétségtelenül komoly célt tűz ki maga elé és senki sem tagadhatja, hogy szüksége van az ifjaknak általános. közérdekű dolgok ismeretére.

De azt sem tagadhatja senki, hogy a sok táncrendező és néhány komoly irányú egyesület mellett szükség van oly egyesületre is, mely az ifjak s különösen a protestáns ifjak erkölcsi jellemének képzését tűzi ki fő céljául.

Megtanítani az ifju embert arra, hogy bármily állásban, hivatásban, bármily körülmények között jözanon, becsületesen tudjon megállani! Hogy az élet megpróbáltatásai között, kétségbe ne essék. rosz társaságtól, iszákosságtól, pazarlástól visszatudja tartani magát! Hogy hazájának, egyházának hasznos tagja lehessen! Hogy tiszta életével és feddhetetlen jellemével akár mint iparos, akár mint hivatalnok, akár mint ur, akár mint szolga, ne csak önmagának s önmagáért, hanem másokért is tudjon élni!

Erre képezni az ifjakat, célja a Bethlen Gábor Körnek.

Visszakarja hozni azt a régi jó időt, midőn a biblia ott volt minden magyar protestáns család asztalán, midőn nem lepte meg a por, mint ma; midőn a meggyőződést nem lehetett pénzen megvenni csak karddal elnémitani, — midőn az adott szónak több hitele volt, mint manapság sok bélyeges okmányoknak, midőn valóságos pellengére állították a bünt s nem hizelegtek neki, mint manapság.

Az ily célok megvalósítására törekvő Bethlen Gábor Körnek szép reményekkel, gyönyörű váradalmakkal nézünk munkája elé.

Szép sikerrel, nagy eredményekkel biztat az az értekezlet is, melyet a közelmúltban tartottak a ref. theol. fakultás tanácstermében:

Barabás Samu, magyarutcai lelkész, dr. Ravasz László theol. tanár, Imre Lajo, Vásárhelyi János, Révész Imre és S. Váradí Albert theologusok, kik a munkarend megállapításáról s a munkafelosztás felől tanácskoztak s jöttek egyöntetű megállapodásra

Október 3-án aztán megtartotta a Kör alakuló közgyűlését A gyűlés előtt dr. Kocskeméthy István theol. tanár, országgy. képviselő tartott nagyhatású beszédet melynek vázlatát mai számunkban közöljük. Ezt követte a tisztikar megalakítása. Elnöknek egyhangú lelkesedéssel dr. Ravasz László theologiai tanárt választotta meg a közgyűlés, ki magas szárnyalású beszéddel foglalta el székét. Alelnökök lettek: Imre Lajos, Schock Ottó, Frencl Béla és Stenmetz Károly főtitkár: Dénes Dezső; főjegyző: Benkő Gyula; főpénztárnok: Imre Dezső. titkár: S. Váradí Albert; jegyző: Tavasz Sándor; pénztárnok: Pünkösty Zoltán és Gönci Lajos; ellenőrök: Sándor Ferenc és Tóth Imre; háznagy: Bucsi Endre; könyv- és levéltáros: Révész Imre; választmányi tagok: Dánér István, Orosz István, Gaudi Árpád, Mester Mihály, Lévy József, Eszenyi Gyula, Róth Jenő, Szabó Gyula, Kiss Mihály, és Vásárhelyi János Isten áldása legyen munkájukon! (A kör munkarendjét és a dr. Ravasz László beszédét is közölni fogjuk)

H i r e k.

Olvasd a Bibliát.

Jairus leánya.

Luk. ev. S., 40—56.

Galilea városából és falvaiból visszatérve Jézus nagy sokaságot talál; várják a nagy tanítómestert és az irgalmas orvost. Máté házában felkeresi Jairus is, a kinek egyetlen leányát a halál fenyegeti. Jairus szívében támad először az a hit, hogy Jézus a haláltól is megszabadíthat. És Jézus az ő hite szerint cselekszik.

A r a n y m o n d á s: Boldogok lesznek ezután, a halottak, kik az Urban hálnak meg. Ján. jel. 15. 3.

Oktató jegyzetek:

I. A h a l á l b o r z a l m a i. Jairus leányát ifjúsága virágzásában ragadta el a halál. Az nem kimél sem öreget, sem fiatalt, sem gazdagot, sem szegényt: sem magas, sem alacsony rangut. Bölcsesség, érdem nem tartják távol tőlünk. Elszakaszt azoktól, kik szeretnek és az enyészetnek ad át. Ő a félelmek királya. (Jób 13., 14.) Az volt Jairus házában, most is az. Váratlanul reánk törhet még ma is.

II. M i l e g y e n a m i v i g a s z t a l á s u n k? Az, hogy van üdvözítőnk, ki a halálnak is elveszi hatalmát. Ha benne hiszünk, ha ő eltörölte szent vérével azt az írást, mely Isten előtt vádol, akkor nincs okunk félni a haláltól. Akkor a fájdalmak után mennyei örömök várnak reánk. (Ján., jel. 2. 4.) Akkor a bánatos bucsuzás helyett a viszontlátás öröme vigasztal; akkor az enyészet helyett rothadatlant testet nyerünk. (Kor. I. 1. 15., 41—44.)

— Csakugyan római katolikus-e Magyarország?

Mindegyre halljuk, hogy Magyarország a katolikus papoké, mivel a katolikus felekezet van az országban tulsulyban. Hát igaz, hogy katolikus keresztyén testvéreink kevés számbeli többségben vannak a nem katolikus keresztyénekkal szemben, de ez oly csekély, hogy egyáltalán nem érdemli meg annyi másféle millióval szemben a szót. Ugyanis a legközelebbi népszámlálás adatai szerint Magyarországon római katolikus összesen 7 millió 239 ezer és 212 van, míg ezzel szemben a nem római katolikus keresztyének száma 7 millió 117 ezer és 808. A róm. katolikusok számbeli többsége tehát 61 ezer 404. Csak ugy nyeri el a katolikus felekezet a számbeli tulsulyt, ha az ország orosz, szerb, oláh és másféle nemzetiségű görög katolikusait is magához számítja, akkor 8 millió 900 ezer a számuk. Ellenben a református egyház tiszta magyar.

— **Jótekonyság** A marosvásárhelyi ev. ref. kollegium „Bethlen Gábor Köre“ f. hó 15 én fényes műsorral egybekötött táncestélyt rendezett a Transsylvania szálló disztermében. Az estély ugy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült s így a „Bethlen Gábor Kör“ nek módjában fog állani, hogy ugy Istennek, mint embernek kedves dolgot cselekedhessék — sok szegény tanulónak jó meleg ruhát juttasson. A buzgó rendezőség élén Paál Gusztáv koll. tanár állott, akinek fáradozása szépen fog gyümölcsözni a bekövetkezendő jótekonyságban.

— **A Rudolf szobor leleplezése.** Hétfőn délután szép verőfényes időben leplezték le a néhai Rudolf trónörökös szobrát Budapesten, melynek létrejöttét az Uránia magyar tudományos színház fáradságot nem ismerő bu galommal eszközölte. A szobor, melyet Ligeti Miklós neves magyar szobrászművész tervezett a városigeti Stefánia uton a székesfőváros muzeumának szomszédságában helyeztetett el. Szokatlan fényessé tette ezt a szoborleleplezést az a körülmény, hogy a leleplezési ünnepélyen a király és kísérete is részt vett.

— **Rabbi helyett — református lelkész.** Érdekes eset történt Kamóca dunántuli községben, ahol az új zsinagógát egy református lelkész avatta fel. A feltűnést okozó eset annál figyelemreméltóbb, mert a kamócai zsidók hazafias érzésében leli magyarozatát. A hitközség zsinagógát építetett, amelynek felavatását mostanára tűzte ki. Minthogy rabbijuk még nincs, a szomszédos Guta község rabbiját akarták felkérni az avatásra Kiderült azonban, hogy a gutai rabbi nem tud magyarul és néme ül szokta beszédeit mondani. Kamóca község magyar érzésű zsidósága röstelte volna, ha idegen nyelven avatnák fel a zsinagógát, miért is felkérték Boross Kálmán református lelkészt az avató beszéd megtartására és egyben át is adták neki a nemzeti színű szalaggal diszített templomkulcsot. Boross Kálmán szívesen fogadta a meghívást és fenkölt szellemű beszédben avatta föl a templomot, méltatván a kamócai zsidók példás hazafiságát.

Ország-világ.

Bosznia bekebelezése. Épen harminc esztendeje annak, hogy Magyarország-Ausztria megszállotta Bosznia és Hercegovina területét. Tette ezt a többi nagyhatalom beleegyezésével, sőt egyenesen megbizásából s az akkori külügyminiszterünk, néhai Andrássy Gyula gróf kikölte, hogy Monarchiánk csak ugy áldoz pénzt és vért a két tartományért, ha a megszállás időben korlátozva nincsen. A többi hatalom ebbe beleegyezett, monarchiánk elfoglalta a két tartományt, a melynek névleges uralkodója a szultán maradt, de tényleges uralkodója a mi királyunk lett. Királyunk által kinevezett tisztviselők kormányozták azóta is Boszniát és Hercegovinát, a két tartomány fiai a mi hadseregünkben katonáskodtak és a mi királyunknak esküdtek hűséget, királyunk nevében hozták az ítéleteket és szedték az adót. Ezért került napirendre a két tartomány bekebelezésének kérdése s monarchiánk a nagyhatalmaknál már megtette az első lépéseket, hogy erről az elhatározásról őket értesitse. Hogy a nagyhatalmak miként fogják fogadni Bosznia és Hercegovina végleges elfoglalásának híret, azt még nem lehet tudni, de komoly ellenvetést bizonytal nem fognak ellene tenni, mert a bekebelezés csak természetes következménye a harminc évvel ezelőtt történt megszállásnak s ténylegesen eddig is a mi királyunk uralkodója. Most csupán a szultán amugy is névleges fehéhatóságának megszüntetéséről van szó. A megszállott tartományoknak belső államjogi viszonyát a monarchiához, most még nem fogják megbolygatni, vagyis arról nem lesz szó, vajjon a megszállott tartományok Magyarországhoz vagy Ausztriához fognak-e tartozni. A két megszállott tartománynak monarchiához való viszonya egyelőre marad ugy, amint volt, ennek végleges rendezése még a jövő feladata.

Bulgária függetlensége. Kapcsolatban azokkal a lépésekkel, amelyeket monarchiánk a nagyhatalmaknál Bosznia és Hercegovina bekebelezése érdekében tett, korszakos esemény következett be a Balkánon: Bulgária elszakadt Törökországtól kihirdette függetlenségét és királynak kiáltotta ki Ferdinánd fejedelmet. Bulgária elszakadása Törökországtól éppen ugy, mint Bosznia és Hercegovina bekebelezése előre látható esemény volt, csak az időpontja volt bizonytalan. Bizonyos, hogy Ferdinánd fejedelem nem határozta el magát erre a lépésre anélkül, hogy előbb szándékát a nagyhatalmakkal ne közölte volna. Valószínűleg szó volt már erről Ferdinánd fejedelem legutóbbi budapesti látogatása alkalmával is, amikor királyunk külföldi uralkodókat megillető diszszel fogadta a bolgár fejedelmet. A nagyhatalmak jóakaratu támogatása nélkül Ferdinánd fejedelem alig határozta volna el magát erre a lépésre s különösen Magyarország-Ausztria mindenestre előre biztosította támogatásáról.

Agrár Takarékpénztár R-t.

Maros-Vásárhelyt.

Fiók-intézetek:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas,
Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sepsi-
sztygyörgy, Székelykeresztur, Székelyudvarhely.

Befizetett alaptőke: 1500.000 korona

Takarékbetétek: 8 millió korona.

A takarékossgot a lakosság minden rétegében elő-
mozdítandó, amerikai módon **házi takarékperselyeket**
izléses, csinos kivitelben, zárva, kulcsok nélkül **ingyen**
bocsátunk feleink rendelkezésére, a melyek által még
a legkisebb összegek is könnyű módon megtakaríthatók
Ezen házi takarékperselyeknek azon nagy előnyök
van, hogy azokból pénzt a mi közbejöttünk nélkül
kivenni nem lehet és így a fél annak a kísértésnek.
hogy a megtakarított pénzt esetleg céltalanul elköltse
könnyen ellentállhat

Ha legalább egy korona a perselyben összegyűl,
szíveskedjék intézetünkhöz fáradni, a mikor a megta-
karított összeget a perselyből a t. cím jelenlétében
kivesszük és a betéti könyvecskéjébe javára írjuk.

A perselyt zárva, kulcsok nélkül visszaadjuk és a
pénzgyűjtés újból kezdődik.

Agrár Takarékpénztár r. t.
M. Vásárhely

Nyomdai munkák

a leggyorsabban és
legszebb kivitelben
o o készülnek o o

Adi Árpád

Kossuth-nyomdájában

Maros-Vásárhely
Széchenyi-tér 7. sz.

Tisztasága **30.000** koronával
szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

Handwritten signature or text at the bottom right of the page.